

zijn *geweldige* betekenis. Ondanks waardering voor Calvijns exegese achtte Grosheide haar toch voor onze tijd te atomistisch, nog afgezien van haar begrensdsheid. Ook hier ontdekken wij verschillende aspecten van Grosheide's belangstelling. Meermalen spreekt hij met waardering voor de historische school, die niet aan de bijbelschrijvers meningen toeschrijft, die ze, gezien de tijd, waarin ze leefden, onmogelijk konden hebben gehad, maar hij vraagt tegelijkertijd om door te dringen tot het eigenlijke geheim. In een der eerste besprekingen van Barths Römerbrief in de Reformatie waardeert Grosheide diens niet blijven staan bij de betekenis van woorden en vormen en historische bijzonderheden, maar te willen doordringen tot het *leven* in de Schrift en hij zou stellig instemmen met wat Barth vele critici toeriep: „kritischer müssten mir die Historisch-kritischen sein!” in een uitzicht op wat gezegd wordt. Dat impliceerde voor Grosheide aandacht voor woorden en zinswendingen, voor Umwelt, voor taal en coloriet van het N.T., voor het detail ook, waaraan hij nooit snel voorbijging, nu *dit* woord moest worden verstaan en gepredikt. In dit licht valt te verstaan – tegen de achtergrond van de geschiedenis der exegese – zijn bezwaar om van een *diepere* zin te spreken, reeds in zijn inaugurele en later meermalen herhaald b.v. in zijn hermeneutiek. Zijn keus voor *diep* in plaats van *dieper* was voor hem geen woordenspel. Hij wil dan ook van exegese spreken, *zonder adjectief* – niet speciiaal pneumatisch of existentieel – omdat hij bang is voor een constructieve *methodiek*, die boven de concreetheid en weerbaarheid van de tekst zich verheft. Wie dan ook Grosheide's omvangrijke exegetische oeuvre overziet, wordt telkens door de concreetheid getroffen en juist daarom – om wat dat meebrengt aan research – kan men zich met enige verbazing afvragen, h^oe het mogelijk geweest is *vanuit deze instelling* ons commentaren te geven van Matth^éüs, Johannes, Handelingen, 1 en 2 Corinthe, Hebreëen, Jacobus en Efeze (1960). Er bestond voor hem geen concurrentie tussen research – tot in „mikra exgetica” toe – en zijn eerbied voor de Schrift, maar alleen maar een diepe samenhang. Als ik spreek over zijn eerbied voor de Heilige Schrift, dan moet ik wel vermelden, dat hij natuurlijk in zijn tijd in aanraking kwam met allerlei vragen rondom de Schriftcritiek. Het was al weer een lange tijd geleden, dat Kuyper schreef over de hedendaagse Schriftcritiek en haar bedenkelijke strekking voor de gemeente des levenden Gods (1881) en Grosheide stond als exact exegeet